

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/243127,Dyskusja-online-Wokol-Pozogi-Zofii-Kossak.html>
19.06.2026, 12:24

Dyskusja online „Wokół «Pozogi» Zofii Kossak”

02.06.2026

Kim była Zofia Kossak? W jakich okolicznościach powstawała „Pozoga”? W jaki sposób można odczytywać „Pozogę”? Czy można interpretować „Pozogę” przez pryzmat teorii postkolonialnej? Jaki był stosunek autorki do ukraińskiego ruchu narodowego? W jaki sposób Zofia Kossak postrzegała bolszewizm?

Na te i inne pytania odpowiedzą w trakcie dyskusji: Blanka Ciborowska (studentka Kolegium Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego), prof. UAM dr hab. Wiesław Ratajczak (Instytut Filologii Polskiej), dr Rafał P. Wierchosławski (Wydział Historii UAM), moderator prof. dr hab. Krzysztof Brzechczyn (Wydział Filozoficzny UAM/IPN).

Zofia Kossak (1889-1968), studiowała malarstwo w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie i rysunek w École des Beaux-Arts w Genewie. W 1915 r. wyszła za Stefana Szczuckiego i zamieszkała z nim w Nowosielicy na Wołyniu, gdzie przeżyła okres zamętu rewolucyjnego końca I wojny światowej. W 1919 r. zamieszkała wraz z mężem we Lwowie, gdzie pracowała nad „Pozogą. Wspomnienia z Wołynia, 1917-1919”, którą wydała w 1922 r. Po śmierci męża (1923 r.) przeniosła się na Śląsk Cieszyński. Dwa lata później wyszła ponownie za mąż za Zygmunta Szatkowskiego. Drugą wojnę światową spędziła na ziemiach polskich. W 1942 r. Kossak opublikowała „Protest przeciwko zagładzie Żydów”, co doprowadziło do powstania Rady Pomocy Żydom „Żegota” (za tę działalność w 1982 r. została odznaczona pośmiertnie medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata). Więźniarka niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau (1943-44) i uczestniczka Powstania Warszawskiego. W 1945 r. udała się na emigrację do Wielkiej Brytanii. W 1957 r. powróciła do Polski. Najważniejsze książki to: trylogia „Krzyżowcy”, „Król trędowaty”, „Bez oręża”, „Złota wolność”, „Z otchłani. Wspomnienia z łagru”.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

